

APELACIONI SUD BRČKO DISTRIKTA
BOSNE I HERCEGOVINE
Broj: 097-0-Kž-07-000004
Brčko, 12.03.2007. godine

U IME BRČKO DISTRIKTA BOSNE I HERCEGOVINE !

Apelacioni sud Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine u vijeću sastavljenom od sudaca Dragane Tešić, kao predsjednika vijeća, Ilje Klaić i Maide Kovačević, kao članova vijeća, uz sudjelovanje Tanje Šakić, kao zapisničara, u kaznenom predmetu protiv optuženog R. M. zv. R. sina B. iz B., zbog kaznenog djela – Razbojstvo iz članka 283. stavak 2. u svezi sa stavkom 1., a sve u svezi sa člankom 31. Kaznenog zakona Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, odlučujući o žalbi branitelja optuženog S. M. odvjetnika iz Kancelarije za pravnu pomoć Brčko Distrikta BiH, izjavljenoj protiv presude Osnovnog suda Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine broj 096-0-K-06-000198 od 14.12.2006. godine, na javnoj sjednici vijeća održanoj 07.03.2007. godine, u prisustvu Zamjenika Javnog Tužitelja Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine Sadike Fatić, optuženog R. M., te njegovog branitelja S. M. odvjetnika iz Kancelarije za pravnu pomoć Brčko Distrikta BiH, donio i javno objavio je dana 12.03.2007. godine

P R E S U D U

Žalba branitelja optuženog S. M. odvjetnika iz Kancelarije za pravnu pomoć Brčko Distrikta BiH se djelomično uvažava, te presuda Osnovnog suda Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine broj 096-0-K-06-000198 od 14.12.2006. godine preinačava u dijelu odluke o kazni, tako što se optuženi R. M. za kazneno djelo – Razbojstvo iz članka 283. stavak 2. u svezi sa stavkom 1., a sve u svezi sa člankom 31. Kaznenog zakona Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, za koje je oglašen krivim prvostupanjskom presudom, osuđuje na kaznu zatvora u trajanju od 6 (šest) godina.

O b r a z l o ž e n j e

Presudom Osnovnog suda Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine broj 096-0-K-06-000198 od 14.12.2006. godine, optuženi R. M. oglašen je krivim da je radnjama poblježe opisanim u izreci navedene presude počinio kazneno djelo – Razbojstvo iz članka 283. stavak 2. u svezi sa stavkom 1., a sve u svezi sa člankom 31. Kaznenog zakona Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: KZ-a BD BiH), za koje ga je prvostupanjski sud primjenom navedenog zakonskog propisa te članaka 7., 42. i 43. KZ-a BD BiH osudio na kaznu zatvora u trajanju od 8 (osam) godina.

Temeljem članka 57. stavak 1. KZ-a BD BiH, u svezi sa člankom 285. stav 1. točka f. Zakona o kaznenom postupku Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: ZKP-a BD BiH) u izrečenu kaznu optuženom je uračunato vrijeme provedeno u pritvoru od 12.06.2006. godine pa nadalje.

Temeljem članka 188. stavak 4. ZKP-a BD BiH optuženi je oslobođen od plaćanja troškova postupka i isti u cijelosti padaju na teret proračunskih sredstava suda.

Temeljem članka 198. stavak 1. i 3. ZKP-a BD BiH oštećeni R. P., V. M. i Z. A. su sa odštetnim zahtjevom u cijelosti upućeni na parnicu.

Protiv navedene presude žalbu je u zakonskom roku izjavio branitelj optuženog po službenoj dužnosti S. M., odvjetnik iz Kancelarije za pravnu pomoć Brčko Distrikta BiH, zbog bitne povrede odredbi kaznenog postupka, povrede kaznenog zakona, pogrešno ili nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i odluke o kazni i imovinsko-pravnom zahtjevu.

Podneskom broj Kt.228/06 od 25.01.2007. godine Javno tužiteljstvo Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine dalo je odgovor na žalbu branitelja optuženog.

Bitnu povredu odredbi kaznenog postupka iz članka 297. stavak 2. ZKP-a BD BiH, po mišljenju branitelja, prvostupanjski sud je počinio pogrešno primjenjujući odredbe članka 273. stavak 1. i 2. ZKP-a BD BiH, time što je na glavnoj raspravi prihvatio kao dokaz i na njima zasnovao svoju odluku iskaze iz istrage koje su u svojstvu svjedoka dali D.i S. K. pred Javnim tužiteljstvom Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine dana 22.08.2006. godine. Ovi iskazi nisu mogli biti prihvaćeni s obzirom da je istraga u ovom predmetu okončana podizanjem optužnice od 10.07.2006. godine, koju je potvrdio Osnovni sud Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine dana 11.07.2006. godine, a navedeni svjedoci su u dva navrata na glavnoj raspravi od 06.11. i 11.12.2006. godine dali svoje iskaze i tužiteljstvo ih je tom prigodom iscrpno ispitalo. Prihvatanje iskaza koje su u Javnom tužiteljstvu Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine u svojstvu svjedoka dali D. i S. K. dana 22.08.2006. godine i zasnivanjem svoje odluke upravo na tim iskazima iako su oni suprotni članku 273. stavak 1. i 2. ZKP-a BD BiH, tako da na njima nije mogla biti zasnovana sudska odluka, sud je počinio još i bitnu povredu odredbi kaznenog postupka iz članka 297. stavak 1. točka i. ZKP-a BD BiH.

Bitnu povredu odredbi kaznenog postupka iz članka 297. stavak 1. točka k. ZKP-a BD BiH, branitelj optuženog vidi u tomu da je prvostupanjski sud prema izreci pobijane presude, sa potpunom sigurnošću utvrdio da su u počinjenju kaznenog djela – Razbojstvo učestvovali optuženi R. M., te osuđeni S.i D. K., i da je do počinjenja djela došlo na BP P. u V. u noći 11./12.06.2006. godine oko 00,45 sati, dok je u pravomoćnoj presudi istog suda broj 096-0-K-06-000220 od 23.08.2006. godine, kojom su optuženi S. i D. K. oglašeni krivim za kazneno djelo – Razbojstvo, kao vrijeme počinjenja tog djela utvrđen datum 12./13.06.2006. godine. Dakle, u vrijeme počinjenja tog djela optuženi R. M. je prema potvrdi o lišenju slobode već bio u pritvoru (12.06.2006. godine u 19,30 sati), tako da nikako fizički nije mogao učestvovati u počinjenju djela.

Dalje prvostupanjski sud u obrazloženju presude interpretirajući izjavu oštećene V. M. navodi da je ona izjavila da su na pumpu "ušla dva momka s fantomkama na glavi", što nije točno jer je ova svjedokinja stvarno izjavila da su u benzinsku pumpu "upala lica" koje nije mogla prepoznati, tako da se moglo raditi o osobama tko zna koje starosti. Također ova ista svjedokinja je izjavila da ju je "udarilo prvo lice", a ne "da ju je udario optuženi", kako to navodi sud, te da nije točno

da je svjedokinja izjavila da ju je to isto lice bez puške "gurnulo u kancelariju", nego da joj je samo rekao da uđe u kancelariju. U tom smislu je i pogrešna interpretacija iskaza druge oštećene Z. A., koja je izjavila da su u benzinsku pumpu "ušla dva tipa", a ne "dva momka" kako se to navodi u pobijanoj presudi.

Nadalje prvostupanjski sud pogrešno navodi da je svjedokinja – oštećena V. M. izjavila da su ta lica polomila ključ na vratima kancelarije, iako je svjedokinja stvarno izjavila da nije vidjela da su ta lica polomila ključ, pogotovo što je svjedok P. P. izjavio da je kombinirkama otvorio vrata, a prije toga je nogom dva puta udario u vrata i tek tada je ispao otkinuti dio ključa.

Prvostupanjski sud je prihvatio kao dokaz zapisnike o prepoznavanju optuženih R. M. i S. K. od strane svjedoka V., V.1 i M. M., iako V. i M. M. nije predložen taj zapisnik kako bi potvrdili njegovu autentičnost, dok V. M. nije potvrdio sadržaj zapisnika o prepoznavanju S. K. sačinjen u Policiji Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine 13.06.2006. godine. Unatoč svemu tome sud navodi da su ovi svjedoci prepoznali upravo S. K., pa je i pored prigovora branitelja naveo ove zapisnike kao dokaze iako nije dat osnov za njihovo uvođenje.

Prvostupanjski sud je među ostalim dokazima cijenio i iskaz svjedoka V. M.1, također djelatnika benzinske pumpe P. u V., iako na glavnoj raspravi nije saslušan ovaj svjedok nego V. M.1, pa je nejasno kako je sud mogao cijeniti iskaz svjedoka koji uopće nije saslušan.

Kada je u pitanju mjesto izvršenja predmetnog kaznenog djela, prvostupanjski sud je utvrdio da se događaj desio u V., iako se u Zapisniku o očevidu Policije Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, kao mjesto izvršenja navodi V. Dalje se u presudi navodi da je pretres kuće u kojoj stanuje R. M. obavljeno na temelju pismene naredbe, što nije točno jer u Zapisniku o pretresu od 12.06.2006. godine stoji da je pretres obavljen na temelju "usmene naredbe", što je potpuno suprotno odredbama ZKP-a BD BiH (član 53-63), jer ovaj zakon ne pokazuje usmenu naredbu, nego usmeni zahtjev za izdavanje naredbe, tako da je ovo pretresanje izvršeno bez naredbe, dakle nezakonito.

Suprotno izjavi koju je dao svjedok Z. A.1, sud navodi da je S. K. dragovoljno pokazao mjesto gdje je odbacio pušku i rolku, iako je ovaj svjedok u službenoj zabilješci broj 02-230-531/06 od 13.06.2006. godine konstatirao "da je 12.06.2006. godine S. K. dragovoljno pristao da izvrši pokazivanje mjesta gdje su odbačeni navedeni predmeti i da to potvrđuje svojim potpisom", međutim ova zabilješka je sačinjena dan nakon što je S. K. bio odveden da pokaže to mjesto, pa o kakvom se onda dragovoljnom pokazivanju mjesta i predaji predmeta može raditi.

Netočno se u pobijanoj presudi navodi da su S. i D. K. na glavnoj raspravi izjavili da su oni za počinjenje ovog kaznenog djela osuđeni, međutim oni su izjavili da su osuđeni za kazneno djelo razbojstva ali da se ne sjećaju o kojem se djelu radi.

Izreka pobijane presude je nerazumljiva i proturječna sama sebi, kao i razlozima presude zbog toga što sud u izreci nije naveo pravni opis kaznenog djela za koje je R. M. oglašen krivim, dok u obrazloženju presude navodi da je počinjeno u

sastavu grupe i uz uporabu automatske puške, te ozbiljnom prijetnjom, mada se to iz izreke presude ne može zaključiti.

Prvostupanjski sud je povrijedio kazneni zakon na štetu optuženog R. M., kada je radnje počinjenja djela koje mu se stavljaju na teret pravno ocijenio kao kazneno djelo – Razbojstvo iz članka 283. stavak 2. u svezi sa stavkom 1. KZ-a BD BiH, obrazlažući da je to djelo počinio u sastavu grupe, uz uporabu automatske puške i ozbiljne prijetnje da će napasti na život i tijelo. Izvedeni dokazi tijekom glavne rasprave govore nešto drugo, da su u benzinsku pumpu ušla dva lica, što u smislu članka 2. stavak 16. KZ-a BD BiH, ne predstavlja grupu, a nije dokaza ni uporaba automatske puške jer ona nije predočena sudu i svjedocima V. M. i Z. A., tako da se moglo raditi i o imitaciji puške. Osim toga da se i radilo o pravoj pušci ona je oduzeta nezakonito, bez naredbe da se oduzme, bez naredbe o deponovanju i bez pristanka S. K., tako da su svi ti dokazi i prateća pismena, kao i iskaz svjedoka Z. A. nezakoniti dokazi, pa se na njima ne može zasnivati sudska odluka.

Tijekom prvostupanjskog postupka također nije dokazano da je djelo počinjeno "ozbiljnom prijetnjom da će se napasti na život i tijelo V. M. i Z. A., jer su obje svjedokinje izjavile da im nisu upućivane nikakve prijetnje nego samo da su tražene pare, to što su kod V. M. konstatirane lake tjelesne povrede dokazuje da ni sila nije bila ozbiljna, upitno je i kada je udarena, prije ili poslije uzimanja novca, kao i zbog čega.

Zbog svega izloženog branitelj smatra da je prvostupanjski sud pogriješio kada je optuženog oglasio krivim za kazneno djelo – Razbojstvo iz članka 283. stavak 2. u svezi sa stavkom 1., jer se, pod pretpostavkom da je optuženi i učestvovao u počinjenju ovog kaznenog djela, to djelo moglo pravno ocijeniti samo kao kazneno djelo – Teška krađa iz članka 281. stavak 1. točka 1. ili iz članka 281. stavak 1. točka 2. KZ-a BD BiH.

Sud je pogrešno utvrdio činjenično stanje u pogledu datuma počinjenja djela koji se navodi kao 11./12.06.2006. godine, dok iz iskaza svjedoka V. M. i Z. A., P. P. i R. P., pa i presude Osnovnog suda Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine broj 096-0-K-06-000220 od 23.08.2006. godine, proizilazi da je djelo počinjeno 12./13.06.2006. godine, kao i u pogledu mjesta počinjenja kaznenog djela, jer se prema Zapisniku o očevidu događaj desio na benzinskoj pumpi P. u V., a ne u V.1 kako to navodi sud. Niti jedan dokaz izveden na glavnoj raspravi ne može dovesti u svezu optuženog s počinjenjem kaznenog djela jer oštećene nisu mogle prepoznati R. M. kao počinitelja. Nije točno utvrđen iznos odnesenog novca, pošto nijedna oštećena nije prisustvovala sravnjenju, s tim što osoba koja je utvrđivala iznos otuđenog novca nije saslušana tijekom postupka. Sud je pogrešno utvrdio da je R. M. učestvovao u počinjenju ovog kaznenog djela pošto ova činjenica ne proizilazi ni iz jednog dokaza izvedenog tijekom glavne rasprave, a nisu ga kao počinitelja prepoznale V. M. i Z. A. Tragovi stopala koji su pri očevidu nađeni u benzinskoj pumpi ne mogu se dovesti u svezu s optuženim, a nije utvrđeno tko je slomio ključ od vrata kancelarije, kao ni da je optuženi udario V. M. šakom u lice, jer ova svjedokinja uopće nije prepoznala R. M. kao počinitelja. Nije utvrđeno da su R. M., S. K. i D. K. isplanirali izvršenje ovog djela, jer to ni iz jednog dokaza ne proizilazi, pošto iskazi S. i D. K. dati u tužiteljstvu 22.08.2006. godine nisu mogli biti prihvaćeni kao dokaz. Kod optuženog pri

nezakonitom pretresu kuće nisu pronađeni bilo kakvi predmeti koji bi ga doveli u svezu s počinjenjem ovog kaznenog djela.

Saslušani svjedoci V.1, V. i M. M., te S. B. su prepoznali optuženog R. M. kao osobu koja im je u junu 2006. godine došla kod njih u dvorište, ali nisu rekli ime osobe koja je bila sa njim, opisujući njihovu garderobu kao crne pantalone i crne vinterice, dok su pak svjedokinje V. M. i Z. A. izjavile da su počinitelji na sebi imali crne farmerice i crne kožne jakne, što upućuje da osobe koje su ušle na benzinsku pumpu i osobe koje su ušle u dvorište M. nisu iste osobe.

Svjedocima V. i M. M. na glavnoj raspravi nisu predloženi zapisnici o prepoznavanju u policiji, tako da oni nisu potvrdili autentičnost, a time ni potvrdili da su prepoznali baš S. K.

Pogrešno je sud utvrdio da se iskazi svjedoka S. i D. K., dati u Javnom tužiteljstvu Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine od 22.08.2006. godine mogu prihvatiti kao dokazi, pošto su isti svjedoci dali svoje iskaze i na glavnoj raspravi od 06.11 i 11.12.2006. godine, pa je sud trebao cijeliti te iskaze kao relevantne, ako se zna da su ovi iskazi u Javnom tužiteljstvu dati nakon potpisivanja Sporazuma o priznanju krivice.

Prvostupanjski sud pogrešno navodi utvrđenim da je S. K. dragovoljno pokazao mjesto gdje su odbačeni predmeti korišteni pri počinjenju kaznenog djela (puška i rolka), te da ih je dragovoljno predao, jer takva izjava nije predložena S. da potvrdi njenu autentičnost, a iz potvrde o pohranjivanju puške u policiji proizilazi da je puška izuzeta. Ta ista puška nije predložena tijekom prvostupanjskog postupka, pa je upitno da li je uopće postojala, a materijalni dokazi koje je sud prihvatio nisu mogli biti prihvaćeni jer ni jedan nije predložen svjedoku kada je saslušan na okolnosti sačinjavanja tog materijalnog dokaza.

Kada je u pitanju odluka o kazni koja je izrečena optuženom, branitelj u žalbi prigovara da je ona, pod pretpostavkom da je optuženi počinio kazneno djelo za koje je oglašen krivim, previsoko odmjerena jer je sud uzimajući u obzir otežavajuće okolnosti precijenio njihov značaj. Bez osnova je zaključak suda da je M. vođa grupe izvršilaca jer to ne proizilazi iz izvedenih dokaza. Ranija osuđivanost optuženog za istovrsno kazneno djelo nema toliki značaj, jer se radi o samo jednoj osudi veoma mladog čovjeka. Netočan je stav suda da se radi o znatnom iznosu pribavljene imovinske koristi, jer se prije može raditi o neznačajnoj ili skromnoj imovinskoj koristi, tako da tu okolnost sud nije trebao ni cijeliti kao otežavajuću okolnost. Također nije utvrđeno da je djelo počinjeno u sastavu grupe ili uporabom automatske puške, a posebice da je optuženi pri počinjenju djela iskazao veliku upornost i istrajnost, te da je udario oštećenu V. M., zaključao oštećene u kancelariji i slomio ključ. Sve ove okolnosti koje je sud cijelio kao otežavajuće, nemaju taj karakter, pa ih sud nije ni trebao cijeliti kao otežavajuće, tako da je objektivno stupanj kaznene odgovornosti optuženog dosta mali, povreda zaštićenog dobra mala, šteta neznačajna i posljedica isto tako mala.

Olakšavajuće okolnosti na strani optuženog sud je u znatnoj mjeri podcijenio, osobito činjenicu da je optuženi u vrijeme počinjenja djela bio mlađi punoljetnik, a uopće nije cijelio olakšavajuće okolnosti da je optuženi lošeg

materijalnog stanja, da je nezaposlen, da je dijete razvedenih roditelja, da je zbog toga imao teško djetinjstvo, što je svakako imalo teške posljedice na njegov psihički razvoj, odrastanje i sazrijevanje. Sve ove olakšavajuće okolnosti sud je morao cijeliti kao osobito olakšavajuće i pod uvjetom da je optuženi stvarno počinio ovo kazneno djelo, izreći mu kaznu ispod zakonskog minimuma za ovo djelo.

Na temelju svega rečenog branitelj optuženog predlaže da ovaj sud uvaži ovu žalbu i preinači prvostupanjsku presudu, tako što će optuženog osloboditi od optužbe da je počinio kazneno djelo za koje je oglašen krivim ili da navedenu presudu ukine u cijelosti i sam održi raspravu.

U odgovoru na žalbu branitelja optuženog Javno tužiteljstvo Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine ocjenjuje da su navedeni žalbeni razlozi neosnovani, jer je prvostupanjski sud u zakonito provedenom postupku, pravilnom ocjenom svih izvedenih dokaza, potpuno i pravilno utvrdio činjenično stanje na koje je pravilno primjenio kazneni zakon utvrdivši da je optuženi kazneno odgovoran zbog počinjenja kaznenog djela – Razbojstvo iz članka 283. stava 2. u svezi sa stavkom 1., a sve u svezi sa člankom 31, KZ-a BD BiH. Pri tomu sud nije počinio bitnu povredu odredbi kaznenog postupka iz članka 297. stavak 2., zbog navodno pogrešne primjene članka 273. stavak 1. i 2. ZKP-a BD BiH, pošto je stvar slobodne ocjene suda da li će i koji od iskaza svjedoka S. i D. K., cijeliti i prihvatiti kao dokaz. Ovi svjedoci su u tom svojstvu u tužiteljstvu saslušani tek nakon priznanja krivice, iz razloga što su prije toga bili u statusu optuženih zajedno sa R. M. Bespredmetno se u žalbi branitelja osporava zakonitost dobrovoljnog pokazivanja mjesta gdje su odbačeni predmeti korišteni pri počinjenju djela, kao i dobrovoljnost predaje tih predmeta od strane S. K., jer ta dobrovoljnost proizilazi iz Zapisnika koji je osobno potpisao S. K.

Prvostupanjski sud je u odgovarajućoj mjeri cijenio i olakšavajuće i otežavajuće okolnosti na strani optuženog, pa je kazna na koju ga je sud osudio adekvatna težini počinjenog kaznenog djela i osobi počinitelja, te će se takvom kaznom ostvariti ciljevi specijalne i generalne prevencije.

U odgovoru se predlaže da ovaj sud žalbu branitelja optuženog odbije kao neosnovanu i potvrdi presudu Osnovnog suda Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine broj 096-0-K-06-000198 od 14.12.2006. godine.

Na javnoj sjednici kaznenog vijeća ovog suda održanoj 07.03.2007. godine branilac optuženog Dž. Z., odvjetnik Kancelarije za pravnu pomoć B. D. BiH, ostao je u cijelosti kod navoda i prijedloga iz žalbe branitelja S. M. dok je Javno tužiteljstvo Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine ostalo pri navodima i prijedlogu iz odgovora na žalbu branitelja optuženog.

Ovaj sud je ispitao prvostupanjsku presudu u dijelu u kojem se pobija žalbom branitelja optuženog, nakon čega je odlučio kao u izreci ove presude, zbog slijedećih razloga:

Razmatrajući prigovore branitelja optuženog vezane za bitne povrede odredbi kaznenog postupka ovaj sud je utvrdio da pri donošenju pobijane presude prvostupanjski sud nije počinio bitnu povredu odredbi kaznenog postupka iz članka

297. stavak 2., 297. stavak 1. točka i., 297. stavak 1. točka k. ZKP-a BD BiH, kao ni bilo koju drugu povredu odredbi kaznenog postupka.

Naime, ispravno je postupio prvostupanjski sud kada je kao dokaze prihvatio iskaze svjedoka S. i D. K. date pred Javnim tužiteljstvom Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine dana 22.08.2006. godine, a ne iskaze istih tih svjedoka datih na glavnoj raspravi od 06.11. i 11.12.2006. godine, jer je time postupano sukladno načelu slobodne ocjene dokaza proklamiranom člankom 15. ZKP-a BD BiH. Zakonska mogućnost za korištenje iskaza svjedoka datih tijekom istrage kao dokaza na glavnoj raspravi uređena člankom 273. stavak 1. ZKP-a BD BiH, odnosi se i na iskaze svjedoka S. i D. K. date kod Javnog tužiteljstva Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine dana 22.08.2006. godine, bez obzira što je istraga u formalnom smislu (podizanje optužnice) u konkretnom slučaju okončana 10.07.2006. godine. Ovo zbog toga što pri ocjeni da li se ovi iskazi imaju tretirati iskazima datim u istrazi, treba imati u vidu činjenicu da su svjedoci S. i D. K. tijekom provođenja istrage i optuženja imali status supočinitelja i nalazili su se na istoj optužnici sa prvooptuženim R. M. Pošto su tada optuženi S. i D. K. nakon potvrđivanja optužnice od 11.07.2006. godine s Javnim tužiteljstvom Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine zaključili Sporazume o priznanju krivnje, koje je Osnovni sud Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine prihvatio i presudom od 23.08.2006. godine optuženog S. K. osudio na kaznu zatvora uz trajanju od 2 (dvije) godine, a D. K. na kaznu zatvora u trajanju od 1 (jedne) godine i 6 (šest) mjeseci, tek tada su se stekli potrebni uvjeti da bi suoptuženi bili saslušani u svojstvu svjedoka, a u svezi sa djelom za koje su osuđeni. Ovo zbog toga što se supočinitelji jednog te istog kaznenog djela mogu koristiti kao svjedoci u postupku protiv drugog supočinitelja samo pod uvjetom da je u odnosu na njih kazneni postupak razdvojen i pravomoćno okončan.

U tom smislu je prvostupanjski sud Rješenjem od 02.08.2006. godine razdvojio postupak u odnosu na drugooptuženog S. K. i trećeoptuženog D. K., koji su sa Javnim tužiteljstvom Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine potpisali Sporazum o priznanju krivnje, koji je prvostupanjski sud prihvatio dana 23.08.2006. godine i u odnosu na njih je presuda postala pravomoćna.

Pošto su navedeni suoptuženi prigodom saslušanja u svojstvu svjedoka na glavnoj raspravi od 06.11.2006. godine odbili svjedočiti navodeći krajnje neuvjerljive razloge "da se ničeg ne sjećaju", s pravom je prvostupanjski sud omogućio tužitelju da na glavnoj raspravi od 11.12.2006. godine unakrsno sasluša ove svjedoke, jer mu takvu mogućnost daje zakonska odredba članka 262. stavak 2. ZKP-a BD BiH, pošto je čitav tijek saslušanja S. i D. K. na glavnoj raspravi od 06.11.2006. godine, pokazivao njihov odbojan stav spram svjedočenja i odbijanje svake suradnje. Zbog te činjenice, a u svezi sa pomenutom odredbom ZKP-a BD BiH, omogućeno je tužitelju unakrsno ispitivanje ovih svjedoka na glavnoj raspravi od 11.12.2006. godine, tijekom kojeg ovi svjedoci nakon podsjećanja na njihove iskaze date 22.08.2006. godine, nisu dali nikakav racionalan razlog zašto se predmetnog događaja "ne sjećaju". Stoga je logičan postupak prvostupanjskog suda da kao dokaz prihvati njihove iskaze date Javnom tužiteljstvu Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine 22.08.2006. godine, tako da u tom smislu nema mjesta žalbenom prigovoru da je time počinjena bitna povreda odredbi kaznenog postupka iz članka 279. stavak 2. ZKP-a BD BiH, pa samim tim ni bitna povreda iz članka 297. stavak 1. točka i. istog Zakona.

Neosnovani su žalbeni prigovori branitelja optuženog da je izreka pobijane presude nerazumljiva, proturječna sama sebi i razlozina, čime je sud počinio bitnu povredu odredbi kaznenog postupka iz članka 297. stavak 1. točka k. ZKP-a BD BiH. Činjenični supstrat izreke presude sadrži sve bitne elemente iz kojih proizilaze obilježja zakonske definicije kaznenog djela – Razbojstvo iz članka 283. stavak 2. u svezi sa stavkom 1. KZ-a BD BiH i nije proturječna sama sebi, provedenim dokazima, te razlozima presude.

Provedenim dokazima tijekom prvostupanjskog postupka otklonjena je dvojba oko toga da li je kazneno djelo počinjeno 11./12.06. ili 12./13.06.2006. godine, kako je to pogrešno utvrđeno presudom Osnovnog suda Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine broj 096-0-K-06-000220 od 23.08.2006. godine, koja se odnosi na supočinitelje istog kaznenog djela S. i D. K. Ova se pogreška može razumjeti samo ako se zna da se ta presuda temelji na Sporazumu o priznanju krivnje, koji isključuje suđenje na kojim bi dokazi bili neposredno izvođeni, pa time i pružena prilika za ispravku ove dvojbe. Kako to nije bilo moguće učiniti u tom postupku, pravilno je Tužiteljstvo postupilo kada je preciziralo optužnicu u tom dijelu, tako da ne stoji žalbeni prigovor branitelja da se radi o drugom događaju u kojem optuženi nije mogao učestvovati jer je već bio pritvoren, pošto je iz same optužnice, pa i izreke presude razvidno da se radi o istom događaju koji je bio predmetom odvojenog postupka u odnosu na suoptužene S. i D. K.

Žalbeni prigovori vezani uz interpretaciju iskaza svjedoka V. M., Z. A., P. P., V.1, V. i M. M., imaju značaj samo u tolikoj mjeri da prvostupanjski sud nije terminološki na vjeran način interpretirao iskaz svjedoka u obrazloženju presude, međutim sama ta činjenica svakako da prvostupanjsku presudu ne čini nejasnom ni proturječnom provedenim dokazima. Naprotiv to što sud navodi da je svjedokinja V. M. izjavila da su u benzinsku pumpu "upala dva momka", a ne "dva lica" kako tvrdi branitelj, valja istaknuti da je svjedokinja doslovce izjavila "dva maskirana lica", a svjedokinja Z. A. "da su ušla dva tipa", ne čine presudu nejasnom, ali govori u prilog stajalištu ovog suda da je potrebno u presudi precizno interpretirati iskaze svjedoka, tako da u tom slučaju termin koji upotrebljava sud u pogledu određenja broja počinitelja nema bitnog utjecaja na točnost utvrđenja da su u počinjenju djela učestvovala dvije osobe.

Isti slučaj je i sa interpretacijom suda u kojoj navodi da je svjedokinja V. M. izjavila da ju je "optuženi udario" mada je preslušavanjem iskaza ove svjedokinje utvrđeno da je u svezi s tim izjavila "prvi je udario mene", međutim ta terminološka nepreciznost nema učinka na valjanost utvrđenog činjeničnog stanja u pogledu toga tko je udario oštećenu, jer je na temelju drugih dokaza utvrđeno da je "taj prvi bez puške" ustvari optuženi R. M.

Pitanje dvojbi vezanih uz to da li je do loma ključa brave na kancelarijskim vratima u koju su počinitelji zaključali oštećene V. M. i Z. A., nakon počinjenja kaznenog djela je apsolutno irelevantno, jer nema nikakvog utjecaja na utvrđenje da li radnje optuženih imaju obilježja predmetnog kaznenog djela, kao i tvrdnje da je oštećena V. M. izjavila da joj je prvi od počinitelja "rekao da uđe u kancelariju", što također nije točno jer je ova svjedokinja ustvari izjavila "da ju je ovaj bez puške uhvatio i usmjerio u kancelariju, a Z. je ovaj s puškom ugurao u kancelariju i zalupio vrata".

Očite greške u kucanju zapisnika na glavnoj raspravi, pismenom otpravku presude, pa i zapisniku o očevidu Policije Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, na koje branitelj s pravom ukazuje u podnesenoj žalbi, a koje se sastoje u tomu da je saslušani svjedok na glavnoj raspravi od 09.10.2006. godine u pismenom otpravku presude pogrešno imenovan kao V. M., a u stvari se radi o V. M.1, te greškom u zapisniku o očevidu na drugoj stranici gdje je naziv mjesta počinjenja navedeno mjesto V.1 iako je na prvoj stranici zapisnika u dva navrata ispravno naveden naziv mjesta koji glasi V., nisu imale nikakvog bitnog utjecaja na točnost utvrđenog činjeničnog stanja, pa su stoga žalbeni prigovori branitelja u tom smislu bespotrebni.

Neosnovan je i neprihvatljiv žalbeni prigovor branitelja da kao dokaz prvostupanjski sud nije mogao prihvatiti zapisnike o prepoznavanju Policije Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, koji su sačinjeni pri prepoznavanju optuženih R. M. i S. K. od strane svjedoka V., V.1 i M. M., pošto ti zapisnici nisu predloženi svjedocima tijekom njihovog saslušanja kako bi potvrdili njihovu autentičnost, pa time nije dat "pravni odnos za njihovo uvođenje". Naime, nije točno da ovi zapisnici nisu predloženi svjedocima jer je provjerom tijekom prvostupanjskog postupka utvrđeno da su zapisnici predloženi svjedocima V. i V. M. na glavnoj raspravi od 19.09.2006 godine, kojom prigodom su oni potvrdili njihovu autentičnost i da su prepoznali osobe koje su im te zgrade ušle u dvorište, dok je svjedoku M. M. predložen zapisnik o prepoznavanju iz policije za koji je potvrdio da je prepoznao onog s bradicom, dok onog u dvorištu nije uspio prepoznati u policiji jer se presvukao. U tom smislu nema mjesta dovođenju u pitanje valjanosti provedenog prepoznavanja, te valjanosti tih zapisnika kao dokaza, jer su oni sačinjeni u svemu sukladno članku 85. stavak 3. ZKP-a BD BiH.

Bezrazložno branitelj u žalbi osporava zakonitost postupka privremenog oduzimanja automatske puške s kundakom call. 7,62 mm, serijski broj uništen i majice crne boje od S. K., jer je iz Službene zabilješke Policije Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine broj 02-230-531/06 od 12.06. i 13.06.2006. godine razvidno da je tada osumnjičeni S. K. dragovoljno predložio da pokaže mjesta gdje je odbacio predmete korištene pri počinjenju kaznenog djela, te da ih preda policiji. Ovu svoju nakanu osumnjičeni je potvrdio vlastoručnim potpisom na zabilješci od 13.06.2006. godine, što sam K. nije tijekom postupka osporavao, a policija nikako ne bi mogla znati za postojanje ovih predmeta, kao ni mjesto na kojem su odbačeni da im to S. K. nije dragovoljno omogućio. Stoga se ovaj slučaj privremenog oduzimanja predmeta ne treba promatrati u svjetlu odredbi članka 65., nego članka 66. ZKP-a BD BiH. Činjenica da je izjava o dragovoljnoj predaji oduzetih predmeta potpisana od strane S. K. dan nakon pronalaska tih predmeta, nema značaja za zakonitost tako pribavljenog dokaza, nego je za zakonitost tog dokaza od ključnog značaja izričita izjava o dragovoljnoj predaji potvrđena vlastoručnim potpisom, koja ničim nije osporena od osobe koja ju je dala i potpisala. U tom smislu je suvišno dovođenje u sumnju činjenice da je predmetna puška upotrijebljena pri počinjenju kaznenog djela, jer nije predložena na glavnoj raspravi, zbog čega branitelj sumnja da je postojala ili pak da nije prava. Po ocjeni ovog suda fizičko predočavanje oružja korištenog kod počinjenja kaznenog djela na glavnoj raspravi nije obvezno ako ono nije nužno za demonstriranje načina uporabe i ako se ne osporava da je bilo korišteno. U takvoj situaciji je dostatno vršenje uvida u fotodokumentaciju, što je u konkretnom slučaju učinjeno.

U pogledu zakonitosti ulaska i pretresa kuće koju koristi optuženi R. M. valja naglasiti da je dvojbena da li je optuženi na traženje službenih osoba pristao da se pretres obavi bez naredbe nadležnog suda, jer ta operativna radnja nije zadokumentirana odgovarajućim zapisnikom ili izvješćem u smislu članka 64. stavak 3. ZKP-a BD BiH, međutim kako iz takvog pretresa nije proistekao ni jedan dokaz korišten tijekom prvostupanjskog postupka, pitanje zakonske zasnovanosti ove istražne radnje ovlaštenih osoba nije od utjecaja na zakonitost prvostupanjske odluke.

Nema valjanog osnova prigovor branitelja da je prvostupanjski sud donošenjem presude povrijedio kazneni zakon na štetu optuženog, oglašavajući ga krivim zbog počinjenja kaznenog djela – Razbojstvo iz članka 283. stavak 2. u svezi sa stavkom 1., a sve u svezi članka 31. KZ-a BD BiH, jer je iz provedenih dokaza nedvojbenim utvrđeno da je optuženi zajedno sa ranije osuđenim S. i D. K. počinio upravo to kazneno djelo. Netočno se u žalbi navodi da je prvostupanjski sud u presudi utvrdio kako je optuženi predmetno djelo počinio "u sastavu grupe i uz uporabu automatske puške", što u obrazloženju presude ne stoji, nego je sud predmetno kazneno djelo ocijenio kao kvalificiran oblik osnovnog djela iz članka 283. stavak 1. KZ-a BD BiH, zbog toga što je pri počinjenju ovog kaznenog djela upotrijebljeno vatreno oružje, pa u kontekstu takvog obilježja ovog kaznenog djela pitanje zakonske definicije "grupe ljudi" nema bitnog značaja.

Bezrazložno se dalje prigovara da sud nije dokazao da su optuženi uporabili silu, odnosno ozbiljnu prijetnju da će napasti na život ili tijelo oštećenih V. M. i Z. A. Ovo zbog toga što je upravo iz iskaza tih oštećenih, kao i iz iskaza svjedoka S. K., nedvojbenim utvrđeno da je optuženi R. M. odmah nakon što je ušao u prostoriju benzinske postaje udario šakom u lice oštećenu V. M., o čemu postoji i relevantna medicinska dokumentacija, a da je za to vrijeme S. K. repetirajući je automatsku pušku uperio u pravcu tijela oštećene Z. A. istodobno "tražeći pare", koje su na koncu i oduzeli od oštećenih. Slijedom toga je neprihvatljiva tvrdnja branitelja optuženog da se u konkretnom slučaju, pod uvjetom da je dokazano da je optuženi R. M. učestvovao u počinjenju ovog djela, jedino može raditi o kaznenom djelu – Teška krađa iz članka 281. stavak 1. točka 1. ili točka 2. istog članka KZ-a BD BiH.

Kada su u pitanju žalbeni prigovori branitelja optuženog da je prvostupanjski sud pri donošenju pobijane presude pogrešno ili nepotpuno utvrdio činjenično stanje, valja istaknuti da je na većinu žalbenih navoda u tom pravcu ovaj sud dao odgovor razmatrajući žalbene navode vezane za bitne povrede odredbi kaznenog postupka i povrede kaznenog zakona na štetu optuženog, tako da će radi izbjegavanja ponavljanja pojedinih stajališta ovom prigodom biti dat osvrt samo na dio prigovora koji se odnose na tvrdnje branitelja da nijedan provedeni dokaz ne dovodi u izravnu svezu optuženog R. M. sa počinjenjem predmetnog kaznenog djela.

Naime, na izvedenim dokazima je utemeljen zaključak prvostupanjskog suda da je optuženi R. M. zajedno i u dogovoru sa S. i D. K. počinio kazneno djelo – Razbojstvo iz članka 283. stavak 2. u svezi sa stavkom 1. KZ-a BD BiH na način pobliže opisan u izreci presude, jer to nedvojbeno proizilazi iz iskaza prije svega oštećenih V. M. i Z. A. koje su u svojim iskazima detaljno opisale sve okolnosti pod kojim je došlo do "upada" dvojice počinitelja u benzinsku pumpu P. u V. Dio iskaza oštećenih potvrdio je i svjedok P. P., koji je naišao na benzinsku da natoči gorivo i zatekao oštećene zaključane u zamačenju kancelariji. Kako iz iskaza oštećenih nije

bilo moguće utvrditi točan identitet počinitelja, jer su bili maskirani, iskazi S. i D. K. saslušanih u svojstvu svjedoka, kao i njihove izjave u priznanju krivnje koja su dragovoljno, svjesno i s razumijevanjem dali pri zaključenju Sporazuma o priznanju krivnje na temelju koje je prvostupanjski sud donio presudu koja je postala pravomoćna 23.08.2006. godine i kojom su S. i D. K., zbog počinjenja istog kaznenog djela osuđeni na dvije, odnosno godinu i pol dana zatvora, dali su na nesumnjiv način podatke o počiniteljima, odnosno otklonili su svaku sumnju u identitetu počinitelja.

Svaku sumnju sa istinitosti iskaza S. i D. K., osobito u pogledu činjenice da je R. M. bio jedan od dvojice počinitelja koji su "upali" u benzinsku pumpu, otklanjaju iskazi svjedoka V., V.1 i M. M., te S. B., koji su u svojim iskazima datim tijekom prvostupanjskog postupka izjavili kako su im pred kuću u mjestu D. M. u prijepodnevnim satima dolazila dvojica mladića i to iz šume iz pravca V., koji su bili mokri i prljavi, te su se raspitivali kako se dolazi na put za B. Istom prigodom su ovi svjedoci potvrdili da su ta dva mladića sa potpunom sigurnošću identificirali (prepoznali) u policiji pri prepoznavanju od 13.06.2006. godine, na temelju čega je nedvojbeno utvrđeno da se radi o optuženim R. M. i S. K., s tim što je svjedok S. B. tijekom glavne rasprave identificirao optuženog R. M. kao osobu koja mu je sa još jednim mladićem došla u dvorište i tražila da ih odveze do B. Ako se k tomu pridoda i činjenica da su ovlaštene osobe Policije Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine prigodom poduzimanja operativnih radnji na otkrivanju počinitelja ovog kaznenog djela dana 12.06.2006. godine oko 18,00 sati, zatekli optuženog R. M. i S. K. u obiteljskoj kući u B., ul..., koju optuženi M. koristi, opravdan je zaključak prvostupanjskog suda da je optuženi R. M. počinio kazneno djelo koje mu se stavlja na teret, tako da su svi prigovori branitelja i optuženog u pogledu utvrđenog činjeničnog stanja apsolutno neosnovan.

Za razliku od do sada rečenog opravdano branitelj u žalbi prigovara da je prvostupanjski sud prestrogo odmjerio kaznu optuženom zbog toga što je precijenio značaj otežavajućih okolnosti na strani optuženog, a zanemario visinu kazni na koje su kao supočinitelji osuđeni S. i D. K., podcjenjujući istodobno olakšavajuće okolnosti na strani optuženog na koje branitelj ukazuje i u podnesnoj žalbi.

Naime, nije sporno mjesto i uloga optuženog u počinjenju predmetnog kaznenog djela, na što prvostupanjski sud pravilno ukazuje u obrazloženju utvrđene kazne, međutim ako se kazna od 8 (osam) godina zatvora na koju je optuženi osuđen, dovede u svezu sa doprinosom u počinjenju djela i okolnostima pod kojim je ono počinjeno, po ocjeni ovog suda tako dosuđena kazna je nesrazmjerna kaznama na koje su osuđeni S. i D. K., makar je prvostupanjski sud s punim pravom otežavajućom cijenio činjenicu da je optuženi R. M. pravomoćnom presudom Osnovnog suda u Doboju od 12.03.2004. godine osuđen na dvije godine i šest mjeseci zatvora, zbog počinjenja istog kaznenog djela.

U tom smislu je ovaj sud uvažio žalbu branitelja optuženog i preinačio prvostupanjsku presudu u pogledu odluke o kazni, tako što je optuženog R. M., zbog počinjenja kaznenog djela za koje je prvostupanjskom presudom oglašen krivim, primjenom 7., 42. i 43. KZ-a BD BiH osudio na kaznu zatvora u trajanju od 6 (šest) godina. Po ocjeni ovog suda tako dosuđena kazna je po vrsti i mjeri adekvatna okolnostima i težini počinjenog djela, kao i stupnju kaznene odgovornosti optuženog,

pa će se takvom kaznom u cijelosti ostvariti svrha iziricanja kaznenih sankcija propisana člankom 7. Kaznenog zakona Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine.

Slijedom svega do sada rečenog ovaj sud je temeljem članka 314. stavak 1. Zakona o kaznenom postupku Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine odlučio kao u izreci ove presude.

ZAPISNIČAR
Tanja Šakić

PREDSJEDNIK VIJEĆA
Dragana Tešić